

ΙΤΑΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΗΣ ΑΝΤΑ ΝΕΓΚΡΙ

Η ΧΑΜΕΝΗ ΓΥΝΑΙΚΑ

— Δεν πρέπει να δηγείται κανένας τὰ όνειρά του, μου είπε ή Τροβιάνα, σιγαρά ένα Κυριακάτικο άπογευματινό, μέσα πτόν κήφο της Βόλας.

— Έχεις δίκιο, της άποκρίθηκε. Μά αυτό που είδα χτές τὸ βράδυ, αυτό πρέπει να μ' άφήσης να στό είπω. Έτσι θά πεισθώ και ή ίδια, πώς ήταν άληθεια όνειρο, μονάχα όνειρο. Έβγαυε, λέει, από την πόρτα τὸ σπίτι μου στό Μιλάνο. Περιπατοῦσα στό μικρό δρομάκι, άνάμεσα στίς δύο σειρές τόν πλατανιών, στόν ίδιο δηλαδή δρόμο που παίρνω κάθε μέρα για να πάω να πάρω τὸ τράμι. Έβγαυα μου φάνηκε πὸς ὁ δρόμος αυτός δεν ήταν ὁ ίδιος. Ήταν ένας μακρὸς, μεγάλος δρόμος, χωρίς δέντρα, έχοντας ἀπὸ τίς δύο τὸν πλευρὸς ψηλά ίσα σπίτια, με πόρτες καὶ παραθύρα κλεισμένα. Ὁ άέρας δεν ήταν διάφορος. Είχε ένα ροῦμα κοιντό, σαν κίτρινο, σαν σταχτί, ὅπως ὁ άέρας της θυελλῆς.

Ούτε κίμαζα, ούτε αίσθημα, ούτε ποδηλάτα ύπήρχαν. Τίποτε. Κανένας θόρυβος δεν άκούγοταν. Άνδρες πολλοί πήγαιναν κ' έρχονταν, σιωπηλοί, βασιστοί, σαν να ήθελαν ν' άποφύγουν τὸς άλλους διαβάτες καὶ τὸν έναντό τους άόραμα. Κανένας δεν μ' έβλεπε, κανένας δεν μου μιλοῦσε, κανένας δεν μου χάριζε ούτε ένα χαμόγελο. Ποτέ μου δεν είχα ξαναπερῆσαι ἀπὸ αυτόν τὸν δρόμο. Μάτια άναζητήσα κάποια εἰσαγωγή. Μάτια φωτοῦσα μέσα μου, για ποὺ τραβούσαν τὰ ριμάτια μου. Κ' έγώ, έγώ ποιά ήμου ; Είχα ξεχάσει πὸς καὶ τὸ όνομά μου. Χωμένη, σὲ τόπο ξένο, χωρίς όνομα, χωρίς παρελθόν, χωρίς μέλλον. Ὁ χρόνος ήταν ένα αναστάσιμα μονάχα. Τὸ συνάσιμα τίς υπάκουζε. Μὰ τίς υπάκουζε ένας άπὸς εἰσαγεμισμένος, άνομιμος, χωρίς νόμιμη, ένας άτόμοιο μέσα στό άπειρο. Τὸ πὸς παράξενο ἀπὸ όλα ήταν, πὸς, άντι να μ' άπέφαινε τὴν ψυχή, με βράβαινε ἀπὸ ή άκρότητα, σαν πέτρα, μ' έσοφένωνε, μὲ μίσε καὶ μία τρομερή άγροια. Έπιτασα, τέλος, σὸ ύπερτατο σημείο αὐτῆς τῆς τρομερῆς τίς άνεκδημιότητος άγροιας, ἀπὸ τὴν όστια μὲ ἀπολετρωσε τὸ άπότομο ζήτημά μου.

Ἡ Τροβιάνα πὸς μ' άκούεις ύπομονετικά ὅλη αὐτή τὴν ώρα, πὸς είπε:

— Πρέπει να εἰσαγομήσης τὸ Θεό, πὸς ζήτησης. Εἰσαγωγή έγώ, κάποτε, μὰ γυναίκα πὸς δεν μποροῦσε να εἰσαγήσει ἀπὸ τὸ όνειρό της, ὅπως εἶπες. Καὶ χάριξε.

***

Έβιασα τὴν Τροβιάνα μὰ μου διηγήθη αὐτὴ τὴν ιστορία. Άρχισε τὴ διηγήσι της μὲ τὴ χαμηλή, ὑπόφωνη, χωρίς αντίλαλο φωνή της, πὸς, σαν μιλοῦσε μέσα σ' ένα δωμάτιο, κοίταζε πὸς ή φωνή της έρχοταν ἀπὸ μίαν άλλη πλαγανή κίμαρα.

— Στὴ Ρωμὴ—Άρχισε να λέη—καθόμινα δὲ καὶ δεκα χρόνια, ὅπως ξέρεις, σ' ένα σπίτι δικό μου, στόν δρόμο, στίς Τρεῖς Μαντόνες. Οἱ άλλοι ένδοκοί ήταν άνδρεςτοι καθὸς πρέπει καὶ πολλὸ εἰνεγοῦσι. Είχα ιδιαίτερος συνήθει μὲ μια οικογένεια, πὸς καθόταν στό πρώτο πατιομα, κάποι άκριβόσι ἀπὸ τὸ δικό μου, τὴν οικογένεια Ροζαλάδι. Ήταν ένα άντροπύλο με δύο χαριτωμένα παιδιάμα καὶ τὴ μητέρα τὸς σὴζόγιο, μὰ γυναίκα καμιά εἰρηναία χόνομα. Τὰ παιδιά ανέβαιναν συχνά στό δωμάτιό μου για να παίξουν κ' εἰνεύμαζαν τὸ σπίτι μου ἀπὸ ζῆλι καὶ χαρά. Περισσότερο κ' ἀπὸ τὴν μητέρα τὸς, μὲ μαζούλι μελαγχολοῦσα, γελαστή καὶ πάντα εἰδηση, μ' άρεσε καὶ μ' ένδιέφερε ή γαριλά. Ήταν άόραμα ὀμορφη πὸς καὶ τὸ μικροτερο ἀπὸ τὰ εγγονιάμα της τῆς έμοιαζε τόσο, πὸς ήταν μαγερεῖς ή εἰσινα της, σαν ήτανε παιδιάμα. Δεν ξέρω κ' έγώ γιατί τὴν άγαποῦσα τόσο. Τὴν έλεγαν Μαρία. Άντίθετα πὸς τὴ νουή της, δεν ήταν πολλὸ ὀμοιωτική. Σχεγὰ μάλιστα φανόταν άφορημένη καὶ δεν μιλοῦσε καθόλου. Κι' οὔτε είχε για τὰ μακρὰ τίς εἰρηγία τὴν αγάτη πὸς έχουν συνήθει ή γαριλάδες. Τίς λιγοστές φορές πὸς μιλοῦσε, τὰ λόγια της ήσαν μετρημένα. Ένωνοῦσε κανείς πὸς μέσα της καθόταν μὰ ζοή έδοκτηρή, πὸς τὴν κρατοῦσε ζηλιότατα ἀποροχη. Έγώ μάλιστα εἰβλεπα σ' αὐτὴ τὴ σαδ κάποιος μελαγχολος, πὸς οἱ άλλοι οὔτε τὴν ύποτιέονταν. Πότε-πότε, τὰ γαριλά εἰσινα, μὰτι, τὸ ρυθιόμινα στίς άδρες, μὰ μεγάλα άόραμα κ' εἰσαριστικά, άνάμεσα ἀπὸ τίς λιγνές άόραμα βλεφαρίδες, ένίνοιονταν βαριά καὶ εἰσινα, χάνονταν σὲ κάτι μακροῦν. Σχεγὰ συνέβαινε, καθὸς μιλοῦσε, καὶ κόβη τὴν όμιλη της, χωρίς πειά να θυμάται τί έλεγε ή τί είχε να εἰπῆ, σαν τὸ μυαλό της να ταξείδιε μακρὰ. Μὲ είχε μπη στό μυαλό, καὶ κανένας δεν μποροῦσε να μου τὸ βγάλῃ, πὸς ὁ σὴζόγιος της, πὸς είχε πεθάνει εἰσω καὶ πολλα χρόνια πριν, έξαρνα, ὅπως έλεγαν, καὶ κατὰ τρόπον μιστηριώδη, είχε αἰτοπονησει με δηλητήριο, ἀπὸ τὴν ζηλιότατα του. Καὶ τὴν άφορημὴ τῆς αἰτοπονησίας τὴν ήξερε αὐτὴ μονάχα. Κι' όταν έμεινε άφη-

ρημένη, όταν τὸ μυαλό της ταξείδιε μακρὰ, σκέπτοταν άσφαλάς τὸν άδικοπονητόμινο άντρα της, ὁ ὅποιος τὴν κολούσε κοντὸ του, στό μακροῦν κόσμο πὸς ζούσε...

Μὰ μέσα ή γοηή βγήκε για να φωνισή καὶ δεν ξαναγόρησε. Τὴν περμιεναν ἔως τίς ὄχτὸ τὸ βράδυ κ' ήσαν έτοιμοι πειά να πάνε να φάσιν να τὴν βροῦνε, όταν τὸ τηλεφώνημα ένὸς γνωστοῦ, ἀπὸ ένα σπίτι τὸς Τραστέβερο, πὸς είχεν καθίσει πολλα χρόνια οἱ Ροζαλάδι, τὸς καθήσασσε, μὰ καὶ τὸς έτρομαζε συγχρόνος. Ἡ ανόρα, ἀφροῦ εἰτέλιωσε τὰ φόνια τῆς πηχῆ κατ' εἰδησαν στό σπίτι τὸς Τραστέβερο καὶ χτίπασε τὴν πόρτα τὸς ίσογειοῦ, λέγοντας:

— Έδὸ εἶνε τὸ σπίτι μου!...

Εἰνεχώς, ὅπως εἶπα, τὴν ένοφριζαν κ' εἰδοποήσαν άμέσως τὸς δικούς της. Ἄμα τὸς είδε, ξαναγόρησε στήν πραγματικότητα, λέει καὶ κατὴ τῆς εἰσπέλας τὰ μάτια. Έτσι τὸ πράγμα έμεινε ὡς έκει.

Ἀπὸ τότε δεν είχεν οἱ δικοί της έμπατοσην να τὴν άφνουν να βγαίνῃ μονή έξω. Κάποιος ἀπὸ αὐτούς, κανένας φίλος, ή ή γρηή κιαριόρα, τὴν εἰνεπτοροῦσαν πάντοτε. Αὐτὸ τὴν εἰνεποροῦσε σ' εἶσι περιόρα, ὅσο μποροῦσε, τίς εἰσοδούς της. Δεν παίρινε παρὰ στήν εκκλησία τὴν Κυριακή, γιατί ήταν πολλὸ θρησκα, ή σε καμιά φηλακή άναποφρητική εἰσοκη.

Μὰ ένα κορί, πὸς τὰ παιδιά ήσαν στό σχολείο, ὁ πατέρας στό γραφείο, ή μητέρα στόν κωρεια κ' ή μαγειρίσιαν στήν άγορά, ή ανόρα άπόμινε μὲ μοναχὴ συντροφιά τῆς τῆς κιαριόρα, κ' έβγαυα ἀπὸ μια στιγμή στήν άλλη εἰσπερη...

Ἡ κιαριόρα τὴν είχε άφήσει στήν τραπέζια καὶ ὅσοι να πειή στήν άλλη κίμαρα, ή ανόρα έμεινε άφαντῃ, εἰσπερη, ὅπως πὸς είπα, ἀπὸ μια στιγμή στήν άλλη χωρίς κανένας να απορη να εἰρηγήσει πὸς.

Καὶ ὅμως ξέρωσι πὸς ήταν σπίτι, πὸς τὸς άλλου βροῦσανταν έκει. Ψάξαμε σ' ὅλες τίς μεριές. Μάτιασι κάποι. Εἰσιπε τότε πὸς τὴν άρασε τὸ πονηρό πνεῦμα. Ἄλλη εἰρηγία δεν ύπήρχε. Ἡ κιαριόρα δεν μποροῦσε ποτε να κατὰσθῃ πὸς έμεινε αὐτὸ. Κτιποῦσε τὸ στήθος της κ' έκλαψε άπελησιπινα. Πὸς χάριξε έτσι: Ἡ εἰσορα ήταν κλειστή ἀπὸ μέσα, κανένας δεν τὴν είδε ήλι να κατεβαίνῃ τίς ὄχτες, να περῃ μπροστὸ ἀπὸ τὸ θεροσείο. Είχε φηγεῖ χωρίς καπέλλο, με τὴν όμιτα, με μαθὸρα βροῦδενια παντοφλίμα, χωρίς ταξόμι. Οἱ δικοί της εἰρεξαν παντὸ, στὰ μαγαζιά, στὸς συγγενεί, στὸς φίλους. Εἰδοποήσαν τὴν άπνοια, εἰραζαν παντὸ, στὰ άσπια, στὰ νοσοκομεία, στό φρενοκομείο, στίς φηλαξῆ, σε διάφορος ιδιωτικές κίμαρες, άραμα καὶ σε μέση όποια καὶ άποροχη, πὸς μια γυναίκα σαν τὴν ανόρα Μαρία δεν θά μποροῦσε ποτε να είρε πειά. Έφραζαν ὡς καὶ στόν Τίβεριο. Τίποτε. Ἡ δημοσείριες ποδβαλαν στίς εἰρημεριές με τὸν ποτη γωρεια τῆς πηρα κανίνας, δεν έφρασαν κανένα άποτέλιμα. Περσασ έτσι ένα, δύο, τρία, τέσσερα χρόνια, μὰ δεν τὴν εἰσαφραν πειά, οὔτε ζωντανή, οὔτε πεθαιμένη.

Ύστερα ἀπὸ τὴν άπνοια, τὴν άνησιχα, τίς άφρησιες νυχτες τὸν πρώτον κωρὸν, τὰ παιδιά τῆς εἰρηγοροῦσαν σε μια άλλη σιγῃ. Τώρα έχουν πει άπελησιπι... Τὰ συνήθει κανείς όλα. Ἄραμα κ' εἰσινα πὸς δεν μποροῦσε να πορηδεχθῃ. Εἰσιαν τὸν έναντο τους πὸς ή ανόρα εἰνε πεθαιμένη. Δεν μποροῦσαν να ζήσουν με τὴν σκεπή πὸς έκείνη εἰσοσε άόραμα. Ὅπως εἰνε πεθαιμένη; Που; Δεν ξέρουν. Δεν πολλοῦν να φανταστοῦν.

Σὸς ὀμοιογὸς—συνήθει ή Τροβιάνα με φωνή πὸς σοδαρή—σὸς ὀμοιογὸς πὸς, όταν σκεπτομα αὐτὴ τὴ δυστυχία, ὀμοιογὸς χίλιες φορές τὸ νηθιμα πὸς άναστατοῦνα ὁ πατέρας μου κ' ή μητέρα μου, πὸς τὸς έκλασα έγώ με τὰ γέμια μου τὰ μάτια. Μὰ εἰσινη; Ἡ ανόρα Μαρία; Καμινῃ έτσι!... Έτσι, χωρίς ίρη!...

Έκπαταχτικα, ταγαμινῃ, με τὴν ίδια σκεπή μέσα στό μάτι. Ἴσως, σε καμια ἀπὸ τίς στιγμές τῆς άφορημάας της, κατὰ τίς άόρες ήταν ξηνη πὸς τὸν κόσμο, ή ανόρα, είπρε στό σὴζόγιο της, πὸς άλλοτε είχε σποτιοθῃ γι' αὐτὴν καὶ πὸς είχε, γι' αὐτὸ, εἰσάως τῆς αἰσιναμ καριότατα. Εἰπρε ἐπὶ τέλος να τὸν βοή!... Ἀπὸ πὸς ὄραμο; Ποὸς μποροῦσε να τὸ ξέρη;

— Μὲ μελαγχολοῦν οἱ άνδροποι με τὰ νεροπλίμα τους, εἰτα έβγαυα στὴ Τροβιάνα. Σήμερα κάνουν τὸ γήρο τὸς κόσμου σε μεριές ὄρες, αἰσίο θά φησιον στό φεγγαρό, στόν Ἄρη. Μὰ εἰνε ένα μέρος πὸς ποτε δεν θά φησιον. Έκει πὸς ήσαν στό όνειρο μου άπόρη. Έκει πὸς ήχη καὶ χάρισε ή ανόρα ἀπὸ τίς Τρεῖς Μαντόνες!

— Χτιποῦν ή κιαριόρα για τὸν εἰσοπερὸ—εἰσι ή Τροβιάνα χαμογελιώντας. Θέλει να πάμε; Θα προσευχοῦμε για τὴ φτωχή αὐτὴ χαμινῃ ψυχή.

Εἰσοποηόμας καὶ παίρινοτας ένα νοναπί, άνάμεσα στὰ χωρεια τὸν καλαποσιών, τραθί-ζαμε σιωπηλῆς για τὴν εκκλησία...

(Μετάρρασις Γ. Ἄννιο).

